

Krivci za krizo

GOSTUJOČI KOMENTAR

Klaus Schuster

finance@finance.si

Kdo je kriv za krizo? Morda menedžerji? Seveda! Natančneje povedano: krivi so bančni menedžerji. Zakuhalo so nam gnila hipotekarna posojila. Razvili so finančne derivate, ki jih ne razumejo niti sami, in ne znajo oceniti njihovih tveganj, kaj šele jih upravljati. Končno so nam ves ta gnoj še prodali kot »visoko donosne naložbe«. Menedžerji so krivi za krizo! Ali res? Bančnih menedžerjev ne želim braniti. Menim, da so si nekateri zadevo res preveč olajšali, si zatiskali oči in prodajali naložbe, ki se jih razume menedžer ne bi dotaknil niti s kleščami. A to ni pravo vprašanje. Pravo vprašanje je: kaj, za božjo voljo, je te menedžerje obsedlo? Domnevam, ne, vem: obsedla jih je stranka.

Od kod ljudem denar za porscheja 911 in cayenna, za BMW X5 in X6?

Ko se oziram po cestah, se že dolgo sprašujem, od kod ljudem denar za porscheja 911 in cayenna, za BMW X5 in X6 in za audija Q7. Zagotovo vse ni sad vestnega dela v pisarni, marveč je marsikaj na posodo. Mnogi med omenjenimi so

► Klaus Schuster je lastnik svetovnega podjetja Klaus Schuster Management Consulting.

►► Nimamo krize kapitalistov. Imamo krizo porabnikov.

na svojo banko pritiskali tako dolgo, dokler prvi denarni inštitut avta ni financiral na pet, ampak na šest let. Do danes smo pristali pri desetih – kar je trgovska neumnost, ker noben človek, ki si omisli X5, tega ne namerava voziti deset let. Če si najpozneje po treh letih ne kupi novega modela, mu pobegne njegova dolgonoga, plavalasa in draga prijateljica. Ima vsaj v čišlih plavalase ženske trofeje. A kdor podpiše posojilo, katerega trajanje je tri- ali štirikrat daljše od roka uporabe s posojilom financiranega potrošnega blaga, stori s tem tako grozljivo poslovno napako, da bi ga na vsakem poslovnem seminarju razčtetverili.

Obljuba o čarobni paličici

Enako velja za občana, ki vza-me posojilo, kakršno bi moral pravzaprav odplačevati s tisočimi evri na mesec, kar je čisto računsko nemogoče, ker zasluži samo 1.200 evrov in mora vsak mesec še kaj jesti. Torej mu banka denar kljub vsemu da, se dogovori za obrok 500 evrov in si drugih 500 vzame z zelo špekulativnim produktom, ki ga skupaj z bančnim uslužbencem ne razume nihče, a ki obljublja blazen donos in ki jih kot s čarobno paličico iz 500 evrov nenadoma pridela tisoč. Tu bi prebledel celo Jezus, ker mu je uspelo zgolj narediti vino iz vode.

Do takšnih neresnih poslov je v zadnjih letih prihajalo desetisočkrat na dan v vsakem narodnem gospodarstvu, ki ga je zdaj kot božinja maščevalka obiskala kriza. Ob tem lahko rečem le eno: zaslužili si nismo nič boljšega. Zdaj pa morajo padati glave!

Kupci, ki jim je gospodarsko okolje deveta skrb

Ena prvih padlih glav v naših krajih je bila od Franza Pinkla, predsednika uprave Österreichische Volksbanken AG. Ta je pred nedavnim obupal, odstopil in se odpravil naravnost k Hyspu v Celovec. Domnevam, da ne bo zadnji. Se mu stvar dogaja po pravici? Ne vem. Bo kaj prinesla? Zagotovo ne.

Naklešno izsiljevanje bankirjev po višjih donosih uvaja po-

polni zločin. Porabniki pehajo banke v množični pokol naložb in delovnih mest, nakar krivdo preložijo na menedžerje, jih nekaj linčajo in do naslednjega linča manipulirajo njihove naslednje kolege. Kdor ima takšne porabnike, ne potrebuje ne svetovnih vojn ne tornadov.

Vsak dostojen kupec danes trdi, da naredi nekaj za okolje. Pripominjam, za ekologijo. Kaj pa je z gospodarskim okoljem? Če v gozd odvržem strup, gozd umre. Če svojo banko silim k zastrupljenim naložbam, umrejo premoženje in delovna mesta. Kupujemo reciklirani papir, hkrati pa od svoje banke terjamo 20-odstotni donos? Je to mogoče? Da steklenice za enkratno uporabo uničujejo okolje, so nas šole, politiki, znanstveniki in novinarji že naučili. Kdaj bo grobo malomarnega porabnika nekdo končno naučil, da že šestodstotni donos na vlogo uničuje gospodarsko okolje, delovna mesta in premoženje? Nimamo krize kapitalistov. Imamo krizo porabnikov.

Varnost naložbe pred vrtoglavih donosom

Lepo, da se vsaj nekateri med nami iz tega česa naučijo. To so tisti, ki ne načrtujejo medijskih umorov menedžerjev. Tisti, ki zdaj od svoje banke terjajo varnost svojih vlog, in ne obljub o vrtoglavih donosu. Kdor zdaj iz krize potegne kak nauk, bo s

sabo odnesel vsaj dobiček v obliki spoznanja in bo lahko v prihodnje delal bolje. Vsi drugi se lahko že danes pripravijo na naslednjo krizo, ki jo izzivajo s svojim hudo malomarnim ravnanjem. ●

► Ocenite komentar, napišite svoje mnenje: www.finance.si/komentarji
► Komentarji izražajo stališča avtorjev, in ne nujno tudi organizacij, v katerih so zaposleni, ali uredništva Financ.

